

Bernska konvencija o zaštiti književnih i umetničkih dela

od 9. septembra 1886. godine, dopunjena u Parizu 4. maja 1896, izmenjena u Berlinu 13. novembra 1903, dopunjena u Bernu 20. marta 1914, izmenjena u Rimu 2. juna 1928, u Brislu 26. juna 1948, u Stokholmu 14. jula 1967. i u Parizu 24. jula 1971. godine.

Zemlje Unije, podjednako prožete željom da što je moguće efikasnije i jednoobraznije zaštite prava autora na njihova književna i umetnička dela, priznajući značaj rada Konferencije za reviziju održane u Stokholmu 1967. godine,

odlučile su da izmene Akt usvojen na konferenciji u Stokholmu, ostavljajući potpuno neizmenjene njegove članove od 1. do 20. i od 22. do 26,

dosledno tome, potpisani punomoćnici, pošto su podneli svoja punomoćja nađena u dobroj i propisanoj formi, saglasili su se u sledećem:

Član 1

Zemlje na koje se primenjuje ova konvencija obrazuju Uniju za zaštitu prava autora na njihova književna i umetnička dela.

Član 2

1) Izrazi "književna i umetnička dela" obuhvataju sve tvorevine iz književne, naučne i umetničke oblasti, bez obzira na način i oblik njihovog izražavanja, kao što su: knjige, brošure i ostali spisi; predavanja, govori, besede i druga dela iste prirode; dramska ili dramsko-muzička dela; koreografska i pantomimska dela; muzičke kompozicije s rečima ili bez njih; kinematografska dela s kojima su izjednačena dela izražena postupkom sličnim kinematografiji; dela iz oblasti crtanja, slikarstva, arhitekture, vajarstva, rezbarstva, litografije; dela iz oblasti fotografije s kojima su izjednačena dela izražena postupkom sličnim fotografiji; dela primenjene umetnosti; ilustracije, geografske karte, planovi, skice i plastična dela koja se odnose na geografiju, topografiju, arhitekturu ili nauku.

2) Ostavljeno je, međutim, zakonodavstvima zemalja Unije da propišu da će književna i umetnička dela, ili pak jedna ili više kategorija između njih, biti zaštićena samo ako su fiksirana na materijalnoj podlozi.

3) Zaštićena su kao originalna dela prevodi, adaptacije, muzički aranžmani i druge prerade književnog ili umetničkog dela, ali bez štete za prava autora originalnog dela.

4) Ostavljeno je zakonodavstvima zemalja Unije da odrede zaštitu koja će se priznavati zvaničnim tekstovima iz zakonodavne, administrativne ili sudske oblasti, kao i zvaničnim prevodima ovih tekstova.

5) Zbirke književnih ili umetničkih dela, kao što su enciklopedije i antologije koje prema izboru i rasporedu sadržine predstavljaju intelektualne tvorevine, zaštićene su kao takve, bez štete za prava autora na svako od tih dela koja čine sastavni deo ovih zbirki.

6) Pomenuta dela uživaju zaštitu u svim zemljama Unije. Ova zaštita vrši se u korist autora i njihovih nosilaca prava.

7) Ostavljeno je zakonodavstvima zemalja Unije da utvrde oblast primene zakona koja se odnosi na dela primenjene umetnosti i industrijske crteže i modela, kao i na uslove pod kojima će takva dela, crteži i modeli biti zaštićeni, vodeći pri tom računa o odredbama člana 7. stav 4. ove konvencije. Za dela koja su zaštićena isključivo kao crteži i modeli u zemlji porekla, može se u nekoj drugoj zemlji Unije tražiti samo specijalna zaštita priznata u ovoj zemlji crtežima i modelima; međutim, ako takva specijalna zaštita nije priznata u ovoj zemlji, ova dela će biti zaštićena kao umetnička dela.

8) Zaštita po ovoj konvenciji ne primenjuje se na dnevne novosti ili na razne vesti koje imaju karakter običnih izveštaja štampe.

Član 2bis

1) Ostavljeno je zakonodavstvima zemalja Unije da delimično ili potpuno isključe iz zaštite, predviđene u članu 2. ove konvencije političke govore i govore održane u toku sudske rasprave.

2) Isto tako ostavljeno je zakonodavstvima zemalja Unije da utvrde uslove pod kojima će predavanja, besede i druga dela iste prirode koja su javno izrečena moći da budu reprodukovana putem štampe, emitovana putem radio-difuzije, prenošena javnosti preko žica i da budu predmet javnog saopštenja predviđenog u članu 11bis stav 1. ove konvencije, ukoliko je takvo korišćenje opravdano ciljem koji se ima postići obaveštavanjem.

3) Međutim, jedino autor uživa isključivo pravo da svoja dela, pomenuta u st. 1. i 2. ovog člana, skupi u zbirke.

Član 3

1) Zaštićeni su po ovoj konvenciji:

a) autori državljeni jedne od zemalja Unije za svoja objavljena ili neobjavljena dela;
b) autori koji nisu državljeni jedne od zemalja Unije za dela koja prvi put objavljaju u jednoj od ovih zemalja ili, istovremeno, u jednoj zemlji van Unije i u jednoj zemlji Unije.

2) Autori koji nisu državljeni jedne od zemalja Unije, ali koji imaju uobičajeno prebivalište u jednoj od njih, izjednačeni su, radi primene ove konvencije, sa autorima državljanima te zemlje.

3) Pod "objavljenim delima" treba podrazumevati dela izdata sa pristankom njihovih autora, bez obzira na način izrade njihovih primeraka, ako je stavljanje na raspolaganje ovih primeraka bilo takvo da zadovoljava potrebe javnosti, vodeći pri tom računa o prirodi dela. Prikazivanje nekog dramskog, dramsko-muzičkog ili kinematografskog dela, izvođenje nekog muzičkog dela, javno recitovanje književnog dela, prenos ili radio-difuzija književnih ili umetničkih dela, izložba nekog umetničkog dela i izgradnja nekog arhitektonskog dela – ne predstavljaju objavljinje.

4) Smatra se da je neko delo istovremeno objavljeno u više zemalja ako je objavljeno u dvema zemljama ili u više zemalja u roku od trideset dana od njegovog prvog objavljinja.

Član 4

Prema ovoj konvenciji, čak i ako nisu ispunjeni uslovi predviđeni u članu 3. ove konvencije, zaštićeni su:

a) autori kinematografskih dela čiji proizvođač ima svoje sedište ili uobičajeno prebivalište u jednoj od zemalja Unije;
b) autori arhitektonskih dela sagrađenih u jednoj zemlji Unije ili dela grafičkih i plastičnih umetnosti koja sastavni deo nepokretnosti koja se nalazi u zemlji Unije.

Član 5

1) U pogledu dela za koja su zaštićeni ovom konvencijom, u zemljama Unije, osim zemlje porekla dela, autori uživaju prava koja zakoni ovih zemalja sada priznaju ili će docnije priznati svojim državljanima, kao i prava specijalno priznata ovom konvencijom.

2) Uživanje i vršenje ovih prava ne podleže nikakvoj formalnosti; ono je nezavisno od postojanja zaštite u zemlji porekla dela. Prema tome, van odredaba ove konvencije obim zaštite i pravna sredstva zagarantovana autoru radi zaštite njegovih prava isključivo se određuju zakonodavstvom zemlje u kojoj se zaštita traži.

3) Zaštita u zemlji porekla dela potvrđuje se nacionalnim zakonodavstvom. Međutim, ako autor nije državljanin zemlje porekla dela za koje je zaštićen po ovoj konvenciji, imaće u toj zemlji ista prava kao i domaći autori.

4) Kao zemlja porekla dela smatra se:

a) za dela koja su objavljena prvi put u jednoj od zemalja Unije, ova poslednja zemlja; međutim, u slučaju da su dela objavljena istovremeno u više zemalja Unije koje dopuštaju različita trajanja zaštite, smatraće se da je to ona zemlja čije zakonodavstvo daje najkraću zaštitu.

b) za dela objavljena istovremeno u jednoj zemlji van Unije i u jednoj zemlji Unije, ova poslednja će se smatrati kao zemlja porekla;

c) za neobjavljena dela ili za dela koja su prvi put objavljena u zemlji van Unije, a da nisu objavljena istovremeno u jednoj zemlji Unije, biće ona zemlja čije zakonodavstvo daje najkraću zaštitu;

i) ako su u pitanju kinematografska dela čiji proizvođač ima sedište ili uobičajeno prebivalište u jednoj od zemalja Unije, biće ova poslednja zemlja, i

ii) ako su u pitanju arhitektonska dela sagrađena u zemlji Unije ili dela grafičke i plastične umetnosti u sklopu nepokretnosti koja se nalazi u zemlji Unije, zemlja porekla biće ova poslednja zemlja.

Član 6

1) U slučaju da neka zemlja van Unije ne štiti dovoljno dela autora koji su državljeni jedne od zemalja Unije, zemlja Unije može ograničiti zaštitu dela onih autora koji su, na dan prvog objavlivanja ovih dela, državljeni druge zemlje i nemaju uobičajeno prebivalište u jednoj od zemalja Unije. Ako zemlja u kojoj je delo prvi put objavljeno koristi ovo pravo, druge zemlje Unije neće biti obavezne da delima, koja su tako podvrgnuta specijalnom postupku, pruže veću zaštitu od one koja im je priznata u zemlji gde su prvi put objavljena.

2) Nikakvo ograničenje, zavedeno na osnovu stava 1. ovog člana, ne sme ići na štetu prava koja neki autor bude stekao na delo objavljeno u jednoj zemlji Unije pre nego što je ograničenje stupilo na snagu.

3) Zemlje Unije koje, na osnovu ovog člana budu ograničile zaštitu prava autora, obaveštavaju o tome generalnog direktora Svetske organizacije za intelektualnu svojinu (u daljem tekstu: generalni direktor) pismenom izjavom u kojoj označuju zemlje u pogledu kojih je zaštita ograničena, kao i ograničenja kojima su podvrgnuta prava autora državljana tih zemalja. Generalni direktor ovo odmah saopštava svim zemljama Unije.

Član 6bis

1) Nezavisno od imovinskih prava autora i čak posle ustupanja ovih prava, autor zadržava pravo na priznanje da je on tvorac dela i pravo da se protivi svakom iskrivljavanju, sakaćenju i drugoj izmeni dela ili svakoj drugoj povredi tog dela, što bi išlo na štetu njegove časti ili njegovog ugleda.

2) Prava priznata autoru po stavu 1. ovog člana ostaju na snazi posle njegove smrti, najmanje do isteka imovinskih prava autora i moći će da ih vrše lica ili ustanove ovlašćeni na osnovu nacionalnog zakonodavstva zemlje u kojoj se zaštita traži. Međutim, zemlje čije zakonodavstvo, koje je na snazi u vreme ratifikacije ovog akta ili pristupanja istom, ne sadrži odredbe koje posle smrti autora obezbeđuju zaštitu svih prava priznatih na osnovu stava 1. ovog člana, mogu predvideti da neka od ovih prava ne ostaju na snazi posle smrti autora.

3) Pravna sredstva za zaštitu prava priznatih ovim članom regulisana su zakonodavstvom zemlje u kojoj se zaštita traži.

Član 7

1) Trajanje zaštite priznate ovom konvencijom obuhvata život autora i pedeset godina posle njegove smrti.

2) Međutim, za kinematografska dela, zemlje Unije mogu predvideti da trajanje zaštite ističe pedeset godina od kada je delo postalo dostupno javnosti, sa pristankom autora, ili u nedostatku takvog događaja koji bi nastupio za vreme od pedeset godina računajući od realizacije dela – trajanje zaštite ističe pedeset godina od ove realizacije.

3) Za anonimna dela ili dela sa pseudonimom trajanje zaštite priznato ovom konvencijom ističe pedeset godina od kada je delo na dopušten način postalo dostupno javnosti. Međutim, ako pseudonim koji usvoji autor ne ostavlja nikakvu sumnju u pogledu njegovog identiteta, zaštita traje onoliko koliko je predviđeno u stavu 1. ovog člana. Zemlje Unije nisu obavezne da štite anonimna dela ili dela sa pseudonimom za koja se može opravdano prepostaviti da je njihov autor umro pre pedeset godina.

4) Zakonodavstvima zemalja Unije ostavljeno je da odrede trajanje zaštite za topografska dela i dela primenjene umetnosti ukoliko su zaštićena kao umetnička dela, međutim, ovo trajanje ne može biti kraće od dvadeset pet godina računajući od realizacije takvog dela.

5) Rok zaštite posle smrti autora i rokovi predviđeni u st. 2, 3. i 4. ovog člana počinju da teku računajući od smrti ili od događaja predviđenog ovim stavovima, ali se trajanje ovih rokova uvek računa od 1. januara godine koja dolazi neposredno posle smrti ili pomenutog događaja.

6) Zemlje Unije imaju pravo da propisu duže trajanje zaštite od trajanja predviđenih u st. 1. do 5. ovog člana.

7) Zemlje Unije koje su vezane Rimskim aktom ove konvencije, a svojim nacionalnim zakonodavstvom, koje je na snazi u trenutku propisivanja ovog akta, priznaju kraća trajanja zaštite od trajanja predviđenih u st. 1. do 6. ovog člana, imaju pravo da ih zadrže u trenutku pristupanja ili ratifikovanja ovog akta.

8) U svakom slučaju, trajanje će biti regulisano zakonom zemlje u kojoj se zaštita traži; međutim, ukoliko zakonodavstvo te zemlje nije drukčije odредilo, ono ne može da prevaziđe trajanje utvrđeno u zemlji porekla dela.

Član 7bis

Odredbe člana 7. ove konvencije primenjuju se isto tako u slučaju kad autorsko pravo zajednički pripada saradnicima na nekom delu, sa izuzetkom da se uzastopni rokovi po smrti autora imaju računati od smrti saradnika koji je poslednji umro.

Član 8

Autori književnih i umetničkih dela zaštićenih ovom konvencijom uživaju, za sve vreme trajanja svojih prava na originalno delo, isključivo pravo da prevode ili da daju odobrenja za prevodenje svojih dela.

Član 9

1) Autori književnih i umetničkih dela zaštićenih ovom konvencijom uživaju isključivo pravo da daju odobrenja za reprodukovanje ovih dela, bez obzira na koji način i u kom obliku.

2) Zakonodavstvima zemalja Unije ostavljeno je pravo da dopuste reprodukovanje pomenutih dela u izvesnim posebnim slučajevima, pod uslovom da ovo reprodukovanje ne ide na štetu redovnog korišćenja dela i da ne nanosi neopravdanu štetu zakonitim interesima autora.

3) U smislu ove konvencije, svako zvučno ili vizuelno snimanje smatra se reprodukovanjem.

Član 10

1) Dopušteni su citati uzeti iz dela koje je na zakonit način već postalo dostupno javnosti, pod uslovom da je to u skladu s dobrim običajima i u meri opravданoj ciljem koji se ima postići, podrazumevajući tu i citate iz novinskih članaka i povremenih zbornika u obliku pregleda štampe.

2) U pogledu mogućnosti da se na dopušten način koriste književna ili umetnička dela za ilustrovanje nastave putem objavljivanja, radio-difuznih emitovanja ili zvučnih i vizuelnih snimanja, ukoliko je ovo korišćenje opravdano ciljem koji se ima postići, merodavni su zakonodavstvo zemalja Unije i posebni sporazumi koji postoje ili koji će se zaključiti između njih, s tim da takvo korišćenje bude u skladu s dobrim običajima.

3) Prilikom citiranja i korišćenja navedenih u st. 1. i 2. ovog člana moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako se njegovo ime nalazi na izvorniku.

Član 10bis

1) Zakonodavstvima zemalja Unije ostavljeno je pravo da dopuste reprodukovanje putem štampe, ili emitovanje ili prenošenje javnosti preko žica aktuelnih članaka u kojima se pretresaju ekonomski, politički ili verski pitanja objavljena u dnevnim listovima ili povremenim zbornicima, ili emitovanih dela iste vrste, ako njihovo reprodukovanje ili prenošenje nije izričito zabranjeno. Međutim, izvor mora biti uvek jasno naznačen; sankciju zbog neispunjena ove obaveze određuje zakonodavstvo zemlje u kojoj se zaštita traži.

2) Zakonodavstvima zemalja Unije ostavljeno je, isto, tako, da utvrde uslove pod kojima, prilikom izveštavanja o tekućim događajima putem fotografije ili kinematografije, ili putem radio-difuzije ili prenošenja javnosti preko žica, književna ili umetnička dela gledana ili slušana u toku događaja, mogu biti reprodukovana ili učinjena dostupnim javnosti u meri koja opravdava cilj obaveštavanja koji se ima postići.

Član 11

1) Autori dramskih, dramsko-muzičkih i muzičkih dela uživaju isključivo pravo da daju odobrenje: 1. za javno prikazivanje i izvođenje svojih dela, podrazumevajući javna prikazivanja i izvođenja svim sredstvima ili postupcima; 2. za javno prenošenje svim sredstvima prikazivanja i izvođenja svojih dela.

2) Ista prava priznaju se autorima dramskih ili dramsko-muzičkih dela, za sve vreme trajanja njihovih prava na originalno delo, i u pogledu prava prevođenja njihovih dela.

Član 11bis

1) Autori književnih i umetničkih dela uživaju isključivo pravo da daju odobrenja: 1. za radio-difuziju svojih dela ili njihovo saopštавanje javnosti bilo kojim sredstvom bežičnog prenosa znakova, zvukova ili slika; 2. za svako saopštavanje javnosti, bilo žičnim ili bežičnim putem, dela emitovanog preko radija, ako se ovo saopštavanje vrši preko neke druge ustanove, a ne izvorne, odnosno početne; 3. za saopštavanje javnosti preko zvučnika ili bilo kog drugog sličnog uređaja za prenos znakova, zvukova ili slika dela emitovanog preko radija.

2) Prepušta se zakonodavstvima zemalja Unije da utvrde uslove pod kojima će se vršiti prava navedena u stavu 1. ovog člana, ali ovi uslovi će biti strogo ograničeni na zemlje koje ih budu propisale. One ni u kom slučaju ne smeju povrediti moralno pravo autora ni njegovo pravo na pravičnu naknadu koju će, u nedostatku sporazuma, utvrditi nadležni organ.

3) Ukoliko nije drukčije propisano, odobrenje dato shodno stavu 1. ovog člana ne obuhvata i odobrenje za snimanje dela emitovanog preko radija sredstvima za emitovanje zvukova ili slika. Međutim, ostavlja se zakonodavstvima zemalja Unije da utvrde režim efemernih snimaka koje vrši radio-difuzna ustanova svojim sopstvenim sredstvima i za svoje emisije. Ova zakonodavstva mogu ovlastiti da se pomenuti snimci čuvaju u zvaničnim arhivama zbog njihovog izuzetnog dokumentarnog značaja.

Član 11ter

1) Autori književnih dela uživaju isključivo pravo da daju odobrenje: 1. za javno recitovanje svojih dela, podrazumevajući tu javno recitovanje svim sredstvima ili postupcima; 2. za javno prenošenje svim sredstvima recitovanja svojih dela.

2) Ista prava priznaju se autorima književnih dela, za sve vreme trajanja njihovih prava na originalno delo, i u pogledu prevođenja njihovih dela.

Član 12

Autori književnih ili umetničkih dela uživaju isključivo pravo da daju odobrenje za adaptaciju, aranžmane i druge prerade svojih dela.

Član 13

1) Svaka zemlja Unije može, ukoliko se nje tiče, propisati rezerve i uslove koji se odnose na isključivo pravo autora muzičkog dela i autora teksta – čije je snimanje s muzičkim delom on već odobrio – da odobravaju zvučno snimanje pomenutih dela sa tekstrom, kada je to slučaj; sve rezerve i uslovi takve prirode biće strogo ograničeni samo na zemlje koje ih budu propisale i ne mogu ni u kom slučaju povrediti pravo autora da dobije pravičnu naknadu koju, u nedostatku prijateljskog sporazuma, utvrđuje nadležni organ.

2) Snimci muzičkog dela koji bi se ostvarili u nekoj zemlji Unije shodno članu 13. 3) konvencija potpisanih u Rimu 2. juna 1928. i u Briselu 26. juna 1948. godine, mogu se u toj zemlji reproducovati i bez pristanka autora muzičkog dela do isteka perioda od dve godine, računajući od dana kada je pomenuta zemlja vezana tim aktom.

3) Snimci izrađeni na osnovu st. 1. i 2. ovog člana i uvezeni, bez odobrenja zainteresovanih strana, u neku zemlju u kojoj ne bi bili dozvoljeni mogu biti zaplenjeni u toj zemlji.

Član 14

1) Autori književnih ili umetničkih dela imaju isključivo pravo da daju odobrenje: 1. za kinematografsku adaptaciju i reprodukciju tih dela i za puštanje u promet tako adaptiranih i reproducovanih dela; 2. za javno prikazivanje i izvođenje i žično prenošenje javnosti tako adaptiranih i reproducovanih dela.

2) Adaptacija u bilo kom umetničkom obliku kinematografskih ostvarenja koja vode poreklo od književnih ili umetničkih dela, ne dirajući u ovlašćenje njihovih autora, ostaje podvrgnuta davanju odobrenja od strane autora originalnih dela.

3) Odredbe člana 13. stav 1 ove konvencije ne primenjuju se.

Član 14bis

1) Bez štete za prava autora ma kog dela koje bi moglo biti adaptirano ili reproducovano, kinematografsko delo je zaštićeno kao originalno delo. Nositelj autorskog prava na kinematografsko delo uživa ista prava kao i autor originalnog dela, podrazumevajući tu i prava predviđena u članu 14. ove konvencije.

2) a) Određivanje nosilaca autorskog prava na kinematografsko delo ostavlja se zakonodavstvu zemlje u kojoj se zaštita traži.

b) Međutim, u zemljama Unije u kojima zakonodavstvo među ovim nosiocima prava priznaje autore koji su dali doprinose realizaciji kinematografskog dela, ovi autori, ako su se obavezali da daju te doprinose, ne mogu se, osim ako nije drukčije ili posebno ugovorenno, protiviti reproducovanju, puštanju u promet, javnom prikazivanju i izvođenju, prenošenju javnosti preko žica, radio-difuzije saopštavanju javnosti, titlovanju i dubliranju tekstova kinematografskog dela.

c) Pitanje da li oblik pomenutog obavezivanja, radi primene podstava b) treba ili ne treba da bude pismeni ugovor ili neki drugi odgovarajući pismeni akt, rešava se zakonodavstvom zemlje Unije u kojoj proizvođač kinematografskog dela ima svoje sedište ili uobičajeno prebivalište. Međutim, zakonodavstvu zemlje Unije u kojoj se zaštita traži ostavlja se pravo da predviđi da ovo

obavezivanje treba da bude izvršeno pismenim ugovorima ili kojim drugim odgovarajućim pismenim aktom. Zemlje koje se koriste ovim pravom moraju o tome izvestiti generalnog direktora pismenom izjavom koju on odmah saopštava ostalim zemljama Unije.

d) Pod izrazima "ako nije drukčije ili posebno ugovoren" treba podrazumevati svaki ograničavajući uslov kojim može biti propraćeno pomenuto obavezivanje.

3) Ukoliko se nacionalnim zakonodavstvom ne odluci drukčije, odredbe stava 2b) ne primenjuju se na autore scenarija, dijaloga i muzičkih dela, stvorenih za realizaciju kinematografskog dela, ni na njegovog glavnog realizatora. Međutim, zemlje Unije čije zakonodavstvo ne sadrži odredbe koje predviđaju primenu napred navedenog stava 2b) na pomenutog realizatora, moraju o tome obavestiti generalnog direktora pismenom izjavom koju on odmah saopštava svim drugim zemljama Unije.

Član 14ter

1) Autor ili, posle njegove smrti, lica ili ustanove kojima je nacionalnim zakonodavstvom za to dato ovlašćenje – uživaju u pogledu originalnih umetničkih dela ili originalnih rukopisa pisaca i kompozitora, neotuđivo pravo da budu zainteresovani u svakoj docnjoj prodaji dela posle njegovog prvog izlaganja, koje je izvršio autor.

2) Zaštita predviđena u stavu 1. ovog člana može se zahtevati u celoj zemlji ako nacionalno zakonodavstvo autora prihvata takvu zaštitu i u obimu koji je dopušten zakonodavstvom zemlje u kojoj se zaštita traži.

3) Svako nacionalno zakonodavstvo utvrđuje način i stopu naplate.

Član 15

1) Da bi autori književnih i umetničkih dela zaštićeni ovom konvencijom bili smatrani takvima, dok se ne dokaže suprotno, i da bi im, prema tome, bilo dopušteno da pred sudovima u zemljama Unije podnose tužbe protiv povredilaca svojih prava, dovoljno je da im na delu bude naznačeno ime na uobičajen način. Ovaj stav se primenjuje čak i u slučaju da je to ime pseudonim, ako pseudonim koji je autor prihvatio ne ostavlja nikakvu sumnju u pogledu njegovog identiteta.

2) Smatra se da je proizvođač kinematografskog dela dok se ne dokaže suprotno, ono fizičko ili pravno lice čije je ime naznačeno na tom delu na uobičajeni način.

3) Kod anonimnih i pseudonimskih dela koja ne potпадaju pod dela pomenuta u stavu 1. ovog člana, izdavač čije je ime na delu smatra se, u nedostatku drugog dokaza, kao lice koje predstavlja autora; u tom svojstvu, ono je ovlašćeno da štiti i koristi njegova autorska prava. Odredba ovog stava prestaće da se primenjuje kad autor otkrije svoj identitet i dokaže svoje svojstvo.

4 a) Za neobjavljena dela čiji autor nije poznat, ali za koga se pouzdano može pretpostaviti da je njihov autor državljanin zemlje Unije, ostavljeno je zakonodavstvu te zemlje da imenuje nadležni organ koji će zastupati tog autora u biti ovlašćen da štiti i koristi njegova prava u zemljama Unije.

b) Zemlje Unije koje, prema ovoj odredbi, vrše takvo imenovanje, obaveštavaju o tome generalnog direktora, pismenom izjavom u kojoj navode sve podatke koji se odnose na tako imenovani organ. Generalni direktor ovu izjavu odmah saopštava svim ostalim zemljama Unije.

Član 16

1) Svako delo reprodukovano na nedopušten način može se zapleniti u zemljama Unije u kojima originalno delo uživa zakonsku zaštitu.

2) Odredba stava 1. ovog člana može se isto tako primeniti na reprodukovanja koja potiču iz neke zemlje u kojoj delo nije zaštićeno ili je prestalo da uživa zaštitu.

3) Zaplena se vrši saobrazno zakonodavstvu svake zemlje.

Član 17

Odredbe ove konvencije ne mogu ni u čemu povrediti pravo koje pripada vlasti svake zemlje Unije da dopusti, nadgleda ili zabranjuje zakonskim ili policijskim merama promet, prikazivanje ili izlaganje ma kog dela ili proizvoda u pogledu kojih bi nadležni organ imao da vrši to pravo.

Član 18

1) Ova konvencija se primenjuje na sva dela koja u trenutku njenog stupanja na snagu nisu još, istekom trajanja zaštićena u njihovoj zemlji, postala javno dobro.

2) Međutim, ako neko delo, time što je isteklo trajanje zaštite koje mu je ranije bilo priznato, postane javno dobro zemlje u kojoj se zaštita traži, takvo delo ne može biti ponovo u njoj zaštićeno.

3) Primena ovog načela sprovodi se shodno odredbama sadržanim u specijalnim konvencijama koje postoje ili će se u tu svrhu zaključiti između zemalja Unije. U nedostatku sličnih odredaba, zainteresovane zemlje propisuju, svaka ukoliko se nje tiče, način na koji se pomenuto načelo primenjuje.

4) Odredbe st. 1. do 3. ovog člana podjednako se primenjuju i u slučajevima novih pristupanja Uniji ili u slučaju kada se zaštita proširuje primenom člana 7. ove konvencije ili odustankom od rezervi.

Član 19

Odredbe ove konvencije ne sprečavaju da se traži primena širih propisa koje bi donelo zakonodavstvo neke od zemalja Unije.

Član 20

Vlasti zemalja Unije zadržavaju sebi pravo da pristupe sklapanju posebnih aranžmana, ukoliko bi se ovim aranžmanima autorima dala šira prava od onih koja su im priznata Konvencijom ili ukoliko bi oni sadržavali druge odredbe koje nisu u suprotnosti sa ovom konvencijom. Odredbe postojećih aranžmana koje odgovaraju gore navedenim uslovima ostaju u važnosti.

Član 21

- 1) Posebne odredbe koje se odnose na zemlje u razvoju nalaze se u Aneksu.
- 2) Sa izuzetkom odredaba člana 28. stav 1b) ove konvencije, Aneks čini sastavni deo ovog akta.

Član 22

1)a) Unija ima Skupštinu koju sačinjavaju zemlje Unije vezane odredbama čl. 22. do 26. ove konvencije.

b) Vladu svake zemlje predstavlja jedan delegat, uz eventualnu pomoć zamenika, savetnika i stručnjaka.

c) Izdatke svake delegacije snosi vlasta koja ju je naimenovala.

2)a) Skupština:

i) raspravlja o svim pitanjima koja se odnose na održavanje i razvoj Unije i primenu ove konvencije;

ii) daje Međunarodnom birou za intelektualnu svojinu (u daljem tekstu: Međunarodni biro), predviđenom u Konvenciji o osnivanju Svetske organizacije za intelektualnu svojinu (u daljem tekstu: Organizacija), uputstva koja se odnose na pripremu konferencija za reviziju, vodeći pri tome strogo računa o primedbama zemalja Unije koje nisu vezane odredbama čl. 22. do 26. ove konvencije;

iii) razmatra i odobrava i rad generalnog direktora Organizacije u vezi sa Unijom i daje mu sva potrebna uputstva koja se odnose na pitanja iz nadležnosti Unije;

iv) bira članove Izvršnog odbora Skupštine;

v) razmatra i odobrava izveštaje i rad Izvršnog odbora i daje mu uputstva;

vi) utvrđuje program, usvaja trogodišnji budžet Unije i odobrava završne račune;

vii) usvaja finansijski pravilnik Unije;

viii) obrazuje komitete stručnjaka i radne grupe koje smatra da su potrebne za ostvarivanje ciljeva Unije;

ix) odlučuje koje zemlje nečlanice Unije i koje vladine i međunarodne nevladine organizacije mogu biti primljene da prisustvuju njenim zasedanjima u svojstvu posmatrača;

x) usvaja izmene čl. 22. do 26. ove konvencije;

xi) preduzima svaku drugu odgovarajuću akciju koja doprinosi da se postignu ciljevi Unije;

xii) izvršava sve ostale zadatke koji proističu iz ove konvencije;

xiii) vrši, pod uslovom da ih je prihvatile, prava koja su priznata Konvencijom o osnivanju Organizacije;

b) O pitanjima koja isto tako interesuju i druge unije kojima upravlja Organizacija, Skupština odlučuje pošto pribavi mišljenje Koordinacionog odbora Organizacije.

3)a) Svaki član Skupštine raspolaže jednim glasom.

b) Polovina zemalja – članica Skupštine sačinjavaju kvorum.

c) Bez obzira na odredbe iz podstava b), ako je, prilikom zasedanja, broj zastupljenih zemalja manji od polovine, ali jednak i veći od jedne trećine zemalja-članica Skupštine, ova može donositi odluke; međutim, odluke Skupštine, osim onih koje se odnose na njen poslovnik, postaju izvršne tek pošto se ispune niže navedeni uslovi. Međunarodni biro saopštava pomenute odluke zemljama-članicama Skupštine koje nisu bile zastupljene, pozivajući ih da u roku od tri meseca od dana pomenutog saopštenja pismeno izraze svoje glasanje ili uzdržavanje. Ako je po isteku ovog roka broj zemalja koje su na taj način glasale ili se uzdržale bar jednak broju zemalja koji je nedostajao da bi se postigao kvorum za vreme zasedanja, pomenute odluke postaju izvršne, pod uslovom da istovremeno potrebna većina bude obezbeđena.

d) Sa izuzetkom odredaba člana 26. stav 2. ove konvencije odluke Skupštine donose se dvotrećinskom većinom izraženih glasova.

e) Uzdržavanje se ne smatra glasanjem.

f) Jedan delegat može predstavljati samo jednu zemlju i može glasati samo u njeno ime.

g) Zemlje Unije koje nisu članice Skupštine primaju se na njena zasedanja u svojstvu posmatrača.

4)a) Skupština se sastaje jednom svake tri godine na redovno zasedanje na poziv generalnog direktora i, osim izuzetnih slučajeva, u isto vreme i na istom mestu gde se održava Generalna skupština Organizacije.

b) Vanredno zasedanje Skupštine saziva generalni direktor na traženje Izvršnog odbora ili jedne četvrtine zemalja-članica Skupštine.

5) Skupština usvaja svoj poslovnik.

Član 23

1) Skupština ima Izvršni odbor.

2)a) Izvršni odbor sačinjavaju zemlje koje bira Skupština među zemljama svojim članicama. Osim toga zemlja na čijoj teritoriji Organizacija ima svoje sedište raspolaže ex officio (po tom osnovu) jednim mestom u Odboru sa izuzetkom odredaba člana 25. stav 7b) ove konvencije.

b) Vladu svake zemlje-članice Izvršnog odbora predstavlja jedan delegat uz eventualnu pomoć zamenika, savetnika i stručnjaka.

c) Troškove svake delegacije snosi vlastna koja ju je imenovala.

3) Broj zemalja-članica Izvršnog odbora odgovara četvrtini broja zemalja-članica Skupštine. U računanju mesta koja treba obezbediti, ostatak koji bi se javio posle deljenja sa četiri ne uzima se u obzir.

4) Prilikom izbora članova Izvršnog odbora, Skupština vodi računa o pravičnoj geografskoj raspodeli i o potrebi da zemlje-članice posebnih aranžmana, koji bi mogli biti zaključeni u odnosu sa Unijom, budu među zemljama koje sačinjavaju Izvršni odbor.

5)a) Članovi izvršnog odbora vrše svoje funkcije počev od završetka zasedanja Skupštine u toku kojeg su izabrani do sledećeg redovnog zasedanja Skupštine.

b) Najviše dve trećine članova Izvršnog odbora mogu biti ponovo birani.

c) Skupština propisuje način izbora i eventualnog ponovnog izbora članova Izvršnog odbora.

6)a) Izvršni odbor:

i) priprema nacrt dnevnog reda Skupštine;

ii) podnosi Skupštini predloge u vezi sa nacrtom programa i trogodišnjeg budžeta Unije, koje je pripremio generalni direktor;

iii) izjašnjava se, u granicama programa i trogodišnjeg budžeta, o programima i trogodišnjim budžetima koje priprema generalni direktor;

iv) podnosi Skupštini, uz odgovarajuće komentare, i povremene izveštaje generalnog direktora i godišnje izveštaje o pregledu računa;

v) preduzima sve korisne mere u cilju izvršenja programa Unije od strane generalnog direktora, shodno odlukama Skupštine, i vodeći računa o okolnostima koje su nastupile između dva redovna zasedanja Skupštine;

vi) izvršava sve ostale zadatke koji su mu dati u nadležnost u okviru ove konvencije.

b) O pitanjima koja isto tako interesuju ostale zemlje Unije kojima upravlja Organizacija, Izvršni odbor odlučuje pošto pribavi mišljenje Koordinacionog odbora Organizacije.

7)a) Izvršni odbor se sastaje jednom godišnje na redovnom zasedanju, na poziv generalnog direktora, ukoliko je moguće u isto vreme i na istom mestu gde zaseda i Koordinacioni odbor Organizacije.

b) Izvršni odbor sastaje se na vanrednom zasedanju na poziv generalnog direktora, bilo na njegovu inicijativu, bilo na traženje predsednika Odbora ili jedne četvrtine njegovih članova.

8)a) Svaka zemlja-članica Izvršnog odbora raspolaže jednim glasom.

b) Polovina zemalja-članica Izvršnog odbora sačinjavaju kvorum.

c) Odluke se donose prostom većinom izraženih glasova.

d) Uzdržavanje se ne smatra glasanjem.

e) jedan delegat može predstavljati samo jednu zemlju i može glasati samo u njeni ime.

9) Zemlje Unije koje nisu članovi Izvršnog odbora primaju se na njegova zasedanja u svojstvu posmatrača.

10) Izvršni odbor donosi svoj poslovnik.

- 1) a) Administrativne zadatke Unije izvršava Međunarodni biro koji dolazi na mesto biroa Unije ujedinjenog s birom ustanovljenim Konvencijom o zaštiti industrijske svojine.
  - b) Međunarodni biro naročito obezbeđuje sekretarstvo raznih organa Unije.
  - c) Generalni direktor Organizacije je najviši funkcioner Unije i on je predstavlja.
- 2) Međunarodni biro prikuplja i objavljuje informacije koje se odnose na zaštitu autorskog prava. Svaka zemlja Unije saopštava, što je moguće pre, Međunarodnom birou tekst svakog novog zakona, kao i sve zvanične tekstove koje se odnose na zaštitu autorskog prava.
- 3) Međunarodni biro izdaje mesečnu reviju.
- 4) Međunarodni biro pruža svakoj zemlji Unije, na njeno traženje, obaveštenje o pitanjima koja se odnose na zaštitu autorskog prava.
- 5)a) Međunarodni biro vrši proučavanje i pruža usluge namenjene olakšanju zaštite autorskog prava.
- 6) Generalni direktor i svaki član osoblja koga on odredi učestvuje, bez prava glasa, na svim sednicama Skupštine, Izvršnog odbora i svakog drugog odbora stručnjaka ili radne grupe. Generalni direktor ili član osoblja koga on imenuje sekretar je po službenoj dužnosti ovih organa.
- 7) a) Međunarodni biro, po uputstvima Skupštine i u saradnji sa Izvršnim odborom, priprema konferencije za reviziju odredaba Konvencije, osim odredaba čl. 22. do 26. ove konvencije.
  - b) Međunarodni biro može konsultovati međuvladine i međunarodne nevladine organizacije o pripremama konferencije za reviziju.
  - c) Generalni direktor i lica koja on odredi učestvuju bez prava glasa, u donošenju odluka na novim konferencijama.
- 8) Međunarodni biro izvršava sve ostale zadatke koji su mu stavljeni u nadležnost.

Član 25

- 1) a) Unija ima svoj budžet.
  - b) Budžet Unije obuhvata i rashod same Unije, njen doprinos budžetu troškova zajedničkih svim unijama, kao i eventualno iznos stavljen na raspolaaganje budžetu Konferencije Organizacije.
  - c) kao troškovi zajednički svim unijama smatraju se troškovi koji nisu namenjeni isključivo Uniji, već isto tako jednoj ili više drugih unija kojima upravlja Organizacija. Udeo Unije u ovim zajedničkim troškovima srazmeran je interesu koji ovi troškovi za nju predstavljaju.
  - 2) Budžet Unije se donosi vodeći računa o potrebi njegovog usklađivanja s budžetima ostalih unija kojima upravlja Organizacija.
  - 3) Budžet Unije se finansira iz sledećih izvora:
    - i) iz doprinosa zemalja Unije;
    - ii) od taksa i iznosa dobijenih za usluge koje pruža Međunarodni biro u svojstvu Unije;
    - iii) od prihoda dobijenih prodajom publikacija Međunarodnog biroa o Uniji i pravima koja idu uz ove publikacije;
    - iv) od poklona, legata i subvencija;
    - v) od zakupnine, kamate i raznih drugih prihoda.
  - 4) a) Radi određivanja svog doprinosa (udela) budžetu svaka zemlja Unije svrstava se u jednu klasu i plaća sve godišnje doprinose na osnovu izvesnog broja jedinica koji se utvrđuje kako sledi:
I klasa	25 jedinica
II klasa	20 jedinica
III klasa	15 jedinica
IV klasa	10 jedinica

V klasa.....	5 jedinica
VI klasa.....	3 jedinica
VII klasa.....	1 jedinica

b) Ukoliko to ranije nije učinila, svaka zemlja, prilikom deponovanja svog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju, navodi u koju klasu želi da bude svrstana. Klasu može menjati. Ako izabere koju nižu klasu, ta zemlja će morati o tome da obavesti Skupštinu na jednom od njenih redovnih zasedanja. Promena stupa na snagu početkom kalendarske godine posle pomenutog zasedanja.

c) Godišnji doprinos svake zemlje sastoji se od iznosa čiji je odnos prema ukupnoj sumi godišnjih doprinosa budžetu Unije svih zemalja isti kao i odnos između broja jedinica klase u koju je svrstana i ukupnog broja jedinica svih zemalja zajedno.

d) Doprinosi se uplaćuju na dan prvog januara svake godine.

e) Zemlja koja kasni sa plaćanjem svojih doprinosa, ne može vršiti svoje pravo glasa ni u jednom organu Unije čiji je član, ako je zaostatak njenog neplaćenog duga jednak ili veći od doprinosa koji ona duguje za dve cele protekle godine. Međutim, ovoj zemlji može biti dopušteno da zadrži vršenje svoga prava glasa u tom organu sve dok taj organ smatra da je zakašnjenje nastalo usled izuzetnih i neizbežnih okolnosti.

f) U slučaju da se budžet ne usvoji pre početka nove računske godine, budžet iz prethodne godine produžava se na način predviđen finansijskim pravilnikom.

5) Iznos taksa i suma koje se duguju za usluge učinjene od strane Međunarodnog biroa u svojstvu Unije, utvrđuje generalni direktor, koji o tome podnosi izveštaj Skupštini i Izvršnom odboru.

6)a) Unija poseduje fond za tekuće izdatke, obrazovan od jednokratne uplate koju je izršila svaka zemlja Unije. Ako fond postane nedovoljan Skupština odlučuje o njegovom povećanju.

b) Iznos početne uplate svake zemlje u gore navedeni fond ili njenog učestvovanja u povećanju istog, srazmeran je doprinosu te zemlje za godinu u toku koje je fond obrazovan ili odlučeno povećanje.

c) O srazmeri i načinu uplate odlučuje Skupština na predlog generalnog direktora i po pribavljenom mišljenju Koordinacionog odbora Organizacije.

7) a) Sporazumom o sedištu, koji je zaključen sa zemljom na čijoj se teritoriji nalazi sedište Organizacije, predviđa se da će, ako je fond za tekuće izdatke nedovoljan, ta zemlja davati akontacije. Iznos ovih akontacija i uslovi pod kojima se one daju predstavljaju u svakom slučaju predmet odvojenih sporazuma između zemlje u pitanju i Organizacije. Sve dotle dok je obavezna da daje akontacije, ta zemlja raspolaže ex officio jednim mestom u Izvršnom odboru.

b) Zemlja navedena u podstavu a) i Organizacija imaju pravo, svaka od njih, da putem pismenog saopštenja otkažu obavezu o davanju akontacije. Otkaz stupa na snagu tri godine po završetku godine u toku koje je bio saopšten.

8) Pregled računa obezbeđuje se na način predviđen finansijskim pravilnikom od strane jedne ili više zemalja Unije ili spoljnim kontrolorima koje, sa njihovim pristankom, imenuje Skupština.

Član 26

1) Predlog za izmenu čl. 22, 23, 24, 25. i 26. ove konvencije može podnosi svaka zemlja-članica Skupštine, Izvršni odbor ili generalni direktor. Generalni direktor saopštava ove predloge zemljama-članicama Skupštine najmanje šest meseci pre nego što budu podneti Skupštini na razmatranje.

2) Svaku izmenu članova navedenih u stavu 1. ovog člana odobrava Skupština. Za usvajanje je potrebna većina od tri četvrtine izraženih glasova; međutim, za svaku izmenu člana 22. i stava 2. člana 26. ove konvencije potrebna je većina od četiri petine izraženih glasova.

3) Svaka izmena članova iz stava 1. ovog člana stupa na snagu mesec dana pošto generalni direktor primi pismena saopštenja o prihvatanju, izvršenom u skladu sa njihovim odgovarajućim ustavnim pravilima, od strane tri četvrtine zemalja koje su bile članice Skupštine u trenutku kada je izmena usvojena. Svaka izmena tih članova, prihvaćena na taj način, vezuje sve zemlje koje su članice Skupštine u trenutku kada izmena stupa na snagu ili koje naknadno postanu članice; međutim, svaka izmena kojom bi se povećavale finansijske obaveze zemlje Unije, vezuje samo one između njih koje su saopštile svoje prihvatanje pomenute izmene.

Član 27

1) Ova konvencija može se podvrgnuti reviziji kako bi se u nju unela poboljšanja koja su takve prirode da usavršavaju sistem Unije.

2) U tom cilju uzastopno će se održavati konferencije u jednoj od zemalja Unije između delegata tih zemalja.

3) Sa izuzetkom odredaba člana 26. ove konvencije, koje se primenjuju na izmenu čl. 22. do 26. ove konvencije, svaka revizija ovog akta, podrazumevajući tu i Aneks, zahteva jednodušnost postignutu glasanjem.

Član 28

1) a) Svaka zemlja Unije koja je potpisala ovaj akt može ga ratifikovati, a ako ga nije potpisala – može mu pristupiti. Instrumenti ratifikacije ili pristupanja deponuju se kod generalnog direktora.

b) Svaka zemlja Unije može izjaviti u svom instrumentu ratifikacije ili pristupanja da se njena ratifikacija ili pristupanje ne odnosi na čl. 1 do 21. ove konvencije i na Aneks; međutim, ako je ta zemlja već dala izjavu u smislu člana VI stav 1. Aneksa, ona jedino može izjaviti u pomenutom instrumentu da se njena ratifikacija ili pristupanje ne odnosi na čl. 1. do 20. ove konvencije.

c) Svaka zemlja Unije koja je, shodno podstavu b) isključila iz dejstva svoje ratifikacije ili svog pristupanja odredbe navedene u tom podstavu može naknadno, u svakom docnjem trenutku, izjaviti da proteže dejstva svoje ratifikacije ili pristupanja na ove odredbe. Takva izjava se deponuje kod generalnog direktora.

2)a) Čl. 1. do 21. ove konvencije i Aneks stupaju na snagu tri meseca pošto budu ispunjena dva sledeća uslova:

i) da su najmanje pet zemalja Unije ratifikovale ovaj akt ili su mu pristupile ne dajući izjavu prema stavu 1b) ovog člana;

ii) da su Španija, Sjedinjene Američke Drave, Francuska i Ujedinjeno Kraljevstvo Velika Britanija i Severna Irska pristupili Svetskoj (univerzalnoj) konvenciji o autorskom pravu, izmenjenoj u Parizu 24. jula 1971. godine.

b) Stupanje na snagu navedeno u podstavu a) izvršeno je u pogledu zemalja Unije koje su najmanje tri meseca pre ovog stupanja na snagu deponovale instrumente ratifikacije ili pristupanja koji ne sadrži izjavu u smislu stava 1b) ovog člana.

c) U pogledu svake zemlje Unije na koju se ne primenjuje podstav b) i koja ratificuje ovaj akt ili mu pristupi, ne dajući izjavu u smislu stava 1b) ovog člana, čl. 1. do 21. ove konvencije i Aneks stupaju na snagu tri meseca posle datuma kada je generalni direktor saopštio deponovanje instrumenta ratifikacije ili pristupanja o kome je reč, osim ako u deponovanom instrumentu nije označen neki docniji datum. U ovom poslednjem slučaju, čl. 1. do 21. ove konvencije i Aneks stupaju na snagu u pogledu ove zemlje toga tako označenog datuma.

d) Odredbe podstava a) do c) ne diraju u primenu člana VI Aneksa.

3) U pogledu svake zemlje Unije koja ratificuje ovaj akt ili mu pristupi sa izjavom u smislu stava 1b) ovog člana ili bez nje, čl. 22. do 28. ove konvencije stupaju na snagu tri meseca posle datuma kada je generalni direktor saopšto deponovanje instrumenta ratifikacije ili pristupanja o kome je reč, osim ako na deponovanom instrumentu nije označen neki docniji datum. U ovom poslednjem slučaju, čl. 22. do 28. ove konvencije stupaju na snagu za tu zemlju toga tako označenog datuma.

Član 29

1) Svaka zemlja van Unije može pristupiti ovom aktu i samim tim postati pripadnica ove konvencije i članica Unije. Instrumenti pristupanja deponuju se kod generalnog direktora.

2)a) Sa izuzetkom podstava b) ova konvencija stupa na snagu za svaku zemlju van Unije tri meseca posle datuma kada je generalni direktor saopšto deponovanje njenog instrumenta o pristupanju, osim ako na deponovanom instrumentu nije označen neki docniji datum. U takvom slučaju, ova konvencija stupa na snagu za tu zemlju tog tako označenog datuma.

b) Ako stupanju na snagu primenom podstava a) prethodi stupanje na snagu čl. 1. do 21. ove konvencije i Aneksa primenom člana 28. stav 2a) ove konvencije, pomenuta zemlja biće u međuvremenu vezana čl. 1. do 21. Briselskog akta ove konvencije, koji se zamenjuje čl. 1. do 21. ove konvencije i Aneksom.

Član 29bis

Ratifikacija ovog akta ili pristupanje ovom aktu od strane svake zemlje koja nije vezana odredbama čl. 22. do 38. Stokholmskog akta ove konvencije, samim tim što se može primeniti član 14. stav 2. Konvencije kojom se uspostavlja Organizacija, vredi kao i ratifikacija Stokholmskog akta ili pristupanje ovom aktu uz ograničenje predviđeno u članu 28. stav 1b) tog akta.

Član 30

1) Ostavljajući po strani izuzetke koji se dopuštaju u stavu 2. ovog člana, u članu 28. stav 1b), u članu 33. st. 2 ove konvencije i u Aneksu ratifikacija ili pristupanje povlači s punim pravom pristupanje svim odredbama i uživanja svih koristi koje se predviđaju ovom konvencijom.

2)a) Svaka zemlja Unije ratificujući ovaj akt ili pristupajući mu može, sa izuzetkom člana V stav 2. Aneksa, zadržati korist od rezervi koje je ranije formulisala, pod uslovom da o tome df izjavu prilikom deponovanja svog instrumenta ratifikacije ili pristupanja.

b) Svaka zemlja van Unije može da izjavi, pristupajući konvenciji i sa izuzetkom člana V stav 2. Aneksa, da namerava bar privremeno da zameni član 8. ovog akta koji se odnosi na pravo prevođenja odredbe na čl. 5. Bernske konvencije od 1886. godine, dopunjene u Parizu 1896. godine, podrazumevajući da se ove odredbe tiču samo prevoda na jezik od opšte upotrebe u ovoj zemlji. Sa izuzetkom člana I stav bb) Aneksa, svaka zemlja ima pravo da primeni, u pogledu prava prevođenja dela čija je zemlja porekla zemlja koja koristi ovu rezervu, zaštitu jednaku zaštiti koju priznaje ta zemlja.

c) Svaka zemlja može u svakom trenutku da se odrekne ovih rezervi putem saopštenja koje se upućuje generalnom direktoru.

Član 31

1) Svaka zemlja može da izjavi u svom instrumentu ratifikacije ili pristupanja, ili može izvestiti generalnog direktora pismenim saopštenjem u svakom trenutku docnije, da se ova konvencija primenjuje na sve ili na deo teritorije, označenih u izjavi ili saopštenju, za čije spoljne odnose ona snosi odgovornost.

2) Svaka zemlja koja je dala takvu izjavu ili izvršila takvo saopštenje može, u svakom trenutku, saopštiti generalnom direktoru da ova konvencija prestaje da se primenjuje na sve ili na deo ovih teritorija.

3)a) Svaka izjava data na osnovu stava 1. ovog člana dejstvuje istog dana kad i ratifikacija ili pristupanje čijem je instrumentu priključena i svako saopštenje izvršeno na osnovu tog stava stupa u dejstvo tri meseca od kada ga saopšti generalni direktor.

Svako saopštenje izvršeno na osnovu stava 2. ovog člana dejstvuje dvanaest meseci od kada ga primi generalni direktor.

4) Ovaj član se ne bi mogao tumačiti tako da sadrži u sebi priznanje ili prečutno prihvatanje od strane bilo koje zemlje Unije faktičkog stanja svake teritorije na koju se ova konvencija primenjuje od strane neke druge zemlje Unije, na osnovu izjave date primenom stava 1. ovog člana.

Član 32

1) Ovaj akt zamenjuje u odnosima između zemalja Unije, i u obimu u kome se primenjuje, Bernsku konvenciju od 9. septembra 1886. godine i docnije akte proistekle iz povremenih revizija. Akti koji su prethodno na snazi ostaju u potpunosti ukoliko ih ovaj akt ne zameni na osnovu odredbe prethodne rečenice, u odnosima sa zemljama Unije koje ne bi ratifikovale ovaj akt ili mu ne bi pristupile.

2) Zemlje van Unije koje pristupe ovom aktu primenjuju ga, osim odredaba stava 3. ovog člana na svaku zemlju Unije koja nije vezana ovim aktom ili koja je, iako njime nije vezana, dala izjavu predviđenu u članu 28. stav 1b) ove konvencije. Pomenute zemlje dopuštaju da dotična zemlja Unije u svojim odnosima sa njima:

- a) primenjuje odredbe najskorijeg akta za koji je vezana, i
- b) sa izuzetkom člana I stav 6. Aneksa, ima pravo da prilagodi zaštitu na nivou koji predviđa ovaj akt.

3) Svaka zemlja koja je koristila bilo koje pravo predviđeno u Aneksu, može primeniti odredbe Aneksa koje se odnose na pravo ili prava koja je koristila u svojim odnosima sa svakom drugom zemljom Unije koja nije vezana ovim aktom, pod uslovom da je ova poslednja zemlja prihvatile primenu pomenutih odredaba.

Član 33

1) Svaki spor između dve ili više zemalja Unije u vezi sa tumačenjem ili primenom ove konvencije koji ne bude rešen putem pregovora, može se na zahtev bilo koje zemlje u pitanju izneti pred Međunarodni sud pravde shodno Statutu Suda, osim ako zemljama o kojima je reč ne odgovara neki drugi način rešavanja. Međunarodni biro biće obavešten od zemlje tužioca o sporu iznesenom pred Sud; on će o tome upoznati i ostale zemlje Unije.

2) Svaka zemlja može, u trenutku kada potpisuje ovaj akt ili deponije svoj instrument ratifikacije ili pristupanja, izjaviti da se ne smatra vezanom odredbama stava 1. ovog člana. U pogledu bilo kog spora između te zemlje i svake druge zemlje Unije, odredbe stava 1. ovog člana ne primenjuju se.

3) Svaka zemlja koja je dala izjavu shodno odredbama stava 2. ovog člana može u svakom trenutku da je povuče putem saopštenja upućenog generalnom direktoru.

Član 34

1) Sa izuzetkom člana 29bis ove konvencije, nijedna zemlja ne može posle stupanja na snagu čl. 1. do 21. ove konvencije i Aneksa, pristupiti ranijim aktima ove konvencije niti ih ratifikovati.

2) Posle stupanja na snagu čl. 1. do 21. ove konvencije i Aneksa, nijedna zemlja ne može dati izjavu na osnovu člana 5. Protokola koji se odnosi na zemlje u razvoju, priključenog Stokholmskom aktu.

Član 35

1) Ova konvencija ostaje na snazi bez ograničenja u trajanju.

2) Svaka zemlja može da otkaže ovaj akt saopštenjem upućenim generalnom direktoru. Ovaj otkaz povlači i otkaz svih ranijih akata i proizvodi svoje dejstvo samo u pogledu zemlje koja ga je dala; Konvencija ostaje na snazi i izvršna je u pogledu ostalih zemalja Unije.

3) Otkaz dejstvuje jednu godinu od dana kada je generalni direktor primio saopštenje.

4) Pravo otkaza predviđeno ovim članom ne može vršiti nijedna zemlja pre isteka roka od pet godina, računajući od dana kada je postala članica Unije.

Član 36

1) Svaka zemlja-članica ove konvencije obavezuje se da, shodno svom ustavu usvoji potrebne mere da bi se obezbedila primena ove konvencije.

2) Podrazumeva se da u trenutku kad jedna zemlja bude vezana ovom konvencijom, ona mora biti u mogućnosti da, shodno svom unutrašnjem zakonodavstvu, doprinosi primeni odredaba ove konvencije.

Član 37

1)a) Ovaj akt je potписан u jednom jedinom primerku na engleskom i francuskom jeziku i, sa izuzetkom stava 2. ovog člana deponovan kod generalnog direktora.

b) Generalni direktor, posle savetovanja sa zainteresovanim vladama, može ustanoviti zvanične tekstove i na nemačkom, arapskom, španskom, italijanskom i portugalskom jeziku i na drugim jezicima koje će označiti Skupština.

c) U slučaju spora oko tumačenja raznih tekstova, verodostojan je tekst na francuskom jeziku.

2) Ovaj akt ostaje otvoren za potpis do 31. januara 1972. godine; do tog datuma primerak naveden u stavu 1a) ovog člana biće deponovan kod vlade Francuske Republike.

3) Generalni direktor dostavlja dve usaglašene i overene kopije potписанog teksta ovog akta vladama svih zemalja Unije i vradi svake druge zemlje, na njeno traženje.

4) Generalni direktor preduzima registrovanje ovog akta kod Sekretarijata Organizacije ujedinjenih nacija.

5) Generalni direktor saopštava vladama svih zemalja Unije potpise, deponovanja, instrumente ratifikacije ili pristupanje i izjave sadržane u tim instrumentima ili date primenom čl. 28. stav 1c), čl. 30. stav 2a) i b) i čl. 33. stav 2. ove konvencije, stupanje na snagu svih odredaba ovog akta, saopštenje otkaza i saopštenja učinjena primenom čl. 30. stav 2c), čl. 31. st. 1. i 2., čl. 33. stav 3. i čl. 38. stav 1. ove konvencije, kao i saopštenja navedena u Aneksu.

Član 38

1) Zemlje koje nisu ratifikovale ovaj akt ili koje mu nisu pristupile i koje nisu vezane odredbama čl. 22. do 26. Stokholmskog akta mogu, do 26. aprila 1975. godine da vrše, ako to žele, prava predviđena tim članovima kao da su vezane tim odredbama. Svaka zemlja koja želi da vrši ova prava, u tom cilju deponuje kod generalnog direktora pismeno saopštenje koje dejstvuje od dana kada je primljeno. Takve zemlje smatraju se članicama Skupštine do označenog datuma.

2) Dok sve zemlje Unije ne postanu članice Organizacije, međunarodni biro Organizacije deluje i kao Biro Unije, a Generalni direktor kao direktor tog biroa.

3) Ako su sve zemlje Unije postale članice Organizacije, prava, obaveze i imovina Biroa Unije prelaze na Međunarodni biro Organizacije.

Aneks

Član I

1) Svaka zemlja koja se smatra zemljom u razvoju, shodno ustanovljenoj praksi Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, koja ratifikuje Pariski akt, čiji sastavni deo čini ovaj aneks, ili mu pristupi i koja, s obzirom na svoj ekonomski položaj i na svoje socijalne i kulturne potrebe, ne smatra sebe u stanju da odmah doneše potrebne propise da bi obezbedila zaštitu svih prava predviđenih u tom aktu, može putem saopštenja deponovanog kod generalnog direktora, u trenutku deponovanja svog instrumenta ratifikacije ili pristupanja ili, sa izuzetkom člana V stav 1c) ovog aneksa, svakog docnjeg datuma, izjaviti da će koristiti pravo predviđeno u članu II ili pravo predviđeno u članu III ovog aneksa, ili i jedno i drugo od tih prava. Ona može, umesto da koristi pravo predviđeno u članu II Anekса dati izjavu shodno članu V stav 1a) ovog aneksa.

2)a) Svaka izjava data u smislu stava 1. ovog člana i saopštena pre isteka perioda od deset godina, računajući od stupanja na snagu čl. 1. do 21. Konvencije i ovog aneksa, shodno članu 28. stav 2. Konvencije, ostaje u važnosti do isteka pomenutog perioda. Ona može biti obnovljena u celini ili delimično za druge uzastopne periode od deset godina putem saopštenja deponovanog kod generalnog direktora ne više od 15 meseci, a ni manje od tri meseca pre isteka tekućeg desetogodišnjeg perioda.

b) Svaka izjava data u smislu stava 1. ovog člana i saopštena po isteku perioda od deset godina, računajući od stupanja na snagu čl. 1. do 21. Konvencije i ovog aneksa, shodno članu 28. stav 2. Konvencije, ostaje u važnosti do isteka tekućeg desetogodišnjeg perioda. Ona se može obnoviti kao što je predviđeno u odredbi druge rečenice podstava a).

3) Svaka zemlja koja je prestala da se smatra zemljom u razvoju u smislu stava 1. ovog člana nije više ovlašćena da obnavlja svoju izjavu kao što je predviđeno u stavu 2. ovog člana, i koja, službeno ili ne, povlači svoju izjavu – nije više u mogućnosti da koristi prava navedena u stavu 1. ovog člana, bilo po isteku desetogodišnjeg tekućeg perioda, bilo tri godine pošto bude prestala da se smatra zemljom u razvoju; ovde će se primeniti rok koji najdoknije istekne.

4) Ako u trenutku kada izjava, data su smislu stava 1. ili stava 2. ovog člana, prestane da važi, ima u skladištu primeraka proizvedenih za vreme važenja dozvole izdate na osnovu odredaba ovog aneosa, takvi primerci moći će i dalje da se puštaju u promet, sve dok ne budu iscrpeni.

5) Svaka zemlja koja je vezana odredbama ovog akta i koja je deponovala izjavu ili saopštenje shodno članu 31. stav 1. Konvencije po predmetu primene pomenutog akta na posebnu teritoriju čiji se položaj može smatrati sličnim položaju zemalja navedenih u stavu 1. ovog člana, može, u pogledu te teritorije, dati izjavu navedenu u stavu 1. saopštenje za obnavljanje navedeno u stavu 2. ovog člana. Sve dok ta izjava ili to saopštenje bude u važnosti, odredbe ovog aneksa primenjivaće se na teritoriju u pogledu koje su dati.

6)a) Činjenica da neka zemlja koristi jedno od prava navedenih u stavu 1. ovog člana, ne dopušta nekoj drugoj zemlji da pruža delima, čija je zemlja porekla prva zemlja u pitanju, manju zaštitu od one koju je dužna da prizna prema čl. 1. do 20. Konvencije.

b) Pravo reciprociteta predviđeno u članu 30. stav 2b) Konvencije, odredba druge rečenice, ne može se, dana kad ističe rok koji se primenjuje shodno članu I stav 3. ovog aneksa vršiti za dela čija je zemlja porekla zemlja koja je dala izjavu shodno članu V stav 1a) ovog aneksa.

Član II

1) Svaka zemlja koja je izjavila da će se koristiti pravom predviđenim u ovom članu biće ovlašćena, u pogledu dela objavljenih u štampanom obliku ili u svakom drugom sličnom obliku reproducovanja, da zameni isključivo pravo prevođenja predviđeno u članu 8. Konvencije sistemom neisključivih i neprenosivih dozvola datih od nadležnog organa pod niže navedenim uslovima i shodno članu IV ovog aneksa.

2) a) Sa izuzetkom stava 3. ovog člana, ako po isteku perioda od tri godine ili dužeg perioda određenog nacionalnim zakonodavstvom pomenute zemlje, računajući od prvog objavljivanja jednog dela, njegov prevod nije objavljen na jeziku od opšte upotrebe u toj zemlji od strane nosioca prava prevođenja ili sa njegovim odobrenjem, svaki državljanin pomenute zemlje moći će da dobije dozvolu da prevede delo na pomenuti jezik i da objavi ovaj prevod u štampanom obliku ili u svakom drugom sličnom obliku reproducovanja.

b) Na osnovu ovog člana, dozvola se takođe može dati ako su sva izdanja prevoda objavljenog na dotičnom jeziku iscrpena.

3)a) U slučaju prevoda na jezik koji nije od opšte upotrebe u jednoj zemlji ili više zemalja, članica Unije, period od jedne godine zameniće period od tri godine predviđen u stavu 2a) ovog člana.

b) Svaka zemlja navedena u stavu 1. ovog člana može, uz jednodušnu saglasnost razvijenih zemalja, članica Unije, u kojima je isti jezik od opšte upotrebe, u slučaju prevođenja na ovaj jezik, zameniti period od tri godine naveden u stavu 2a) ovog člana kraćim periodom utvrđenim shodno toj saglasnosti, s tim da taj period ipak ne može biti kraći od jedne godine. Pri svemu tome, odredbe prethodne rečenice ne mogu se primeniti ako je jezik o kome je reč engleski, španski ili francuski. Svaki sporazum u tom smislu saopštiće generalnom direktoru vlade onih zemalja koje ga budu zaključile.

4)a) Nijedna dozvola navedena u ovom članu neće moći da se izda pre isteka dopunskog roka od šest meseci, u slučaju kad se ona može dobiti po isteku perioda od tri godine, a deset meseci u slučaju kad se ona može dati po isteku perioda od jedne godine:

i) računajući od dana kada je molilac ispunio formalnosti predviđene u članu IV stav 1. ovog aneksa;

ii) ili, ako su identitet i adresa nosioca prava nepoznati, računajući od dana kada molilac kao što je predviđeno u članu IV stav 2. ovog aneksa, pošalje kopije molbe koju je podneo organu nadležnom za izdavanje dozvole.

b) Ako je za vreme roka od šest meseci prevod na jezik za koji je molba podneta objavljen od strane nosioca prava ili sa njegovim odobrenjem, nijedna dozvola se neće dati na osnovu odredaba ovog člana...

5) Svaka dozvola navedena u ovom članu moći će da se df samo za školsku i univerzitetsku upotrebu ili radi istraživanja.

6) Ako je prevod jednog dela objavljen od strane nosioca prava prevođenja ili sa njegovim odobrenjem po ceni koja se može uporediti s cenom uobičajenom u dotičnoj zemlji za slična dela, svaka dozvola izdata na osnovu ovog člana prestaće da važi ako je taj prevod na istom jeziku a njegov sadržaj u suštini isti kao jezik i sadržaj prevoda objavljenog na osnovu dozvole. Puštanje u promet svih već izrađenih primeraka pre isteka dozvole moći će da se nastavi sve dok ne budu iscrpeni.

7) Za dela koja su sastavljena pretežno od ilustracija, dozvola da se izvrši i objavi prevod teksta i da se reprodukuju i objave ilustracije može se dati samo ako su ispunjeni uslovi iz člana III ovog aneksa.

8) Nikakva dozvola se ne može dati na osnovu ovog člana ako je autor povukao iz prometa sve primerke svog dela.

9)a) Dozvola da se prevede jedno delo koje je objavljeno u štampanom obliku ili u svakom drugom sličnom obliku reproducovanja može se dati i svakoj radio-difuznoj ustanovi koja ima svoje sedište u zemlji navedenoj u stavu 1. ovog člana, posle zahteva podnetog nadležnom organu te zemlje u stavu 1. ovog člana, posle zahteva podnetog nadležnom organu te zemlje od strane pomenute ustanove, s tim da budu ispunjeni svi sledeći uslovi:

i) da se prevod sačini od primerka izrađenog i nabavljenog u skladu sa zakonodavstvom pomenute zemlje;

ii) da se prevod može koristiti samo u emisijama namenjenim nastavi ili širenju informacija naučnog ili stručnog karaktera posvećenih stručnjacima jednog određenog poziva;

iii) da se prevod koristi isključivo u svrhe nabrojane u tački ii) u emisijama koje se daju na dopušten način a namenjene su korisnicima na teritoriji pomenute zemlje, podrazumevajući tu i emisije koje se daju pomoću zvučnih ili vizuelnih snimaka ostvarenih na zakonit način i isključivo za takve emisije;

iv) da nijedno korišćenje prevoda nema nikakvo lukrativno obeležje.

b) Zvučni ili vizuelni snimci jednog prevoda koji je izvršen od strane radio-difuzne ustanove za vreme važnosti dozvole date na osnovu ovog stava, mogu se koristiti u iste svrhe, sa izuzetkom uslova nabrojanih u podstavu a) i u sporazumu sa tom ustanovom, i od strane druge radio-difuzne ustanove koja ima svoje sedište u zemlji čiji je nadležni organ izdao dozvolu.

c) Pod uslovom da poštaju sva merila i uslovi navedeni u podstavu a), dozvola se isto tako može dati radio-difuznoj ustanovi da prevede svaki tekst uklopljen u akustičko-vizuelno fiksiranje napravljeno i objavljeno samo za školsku i univerzitetsku upotrebu.

d) Sa izuzetkom podstava a) do c), odredbe prethodnih stavova primenjuju se na odobrenje i korišćenje svake dozvole izdate na osnovu ovog stava.

Član III

1) Svaka zemlja koja je izjavila da će se koristiti pravom predviđenim u ovom članu biće ovlašćena da zameni isključivo pravo reprodukovanja predviđeno u članu 9. Konvencije sistemom neisključivih i neprenosivih dozvola, datih od strane nadležnog organa pod niže navedenim uslovima i shodno članu IV ovog aneksa.

2)a) U pogledu dela na koje se primenjuje ovaj član na osnovu stava 7. ovog člana i ako po isteku:

i) perioda utvrđenog u stavu 3. ovog člana i računatog od prvog objavljinjanja jednog određenog izdanja takvog dela, ili

ii) jednog dužeg perioda utvrđenog nacionalnim zakonodavstvom zemlje navedene u stavu 1. ovog člana i računato počev od istog datuma – primerci tog izdanja nisu pušteni u prodaju u ovoj zemlji, da bi se odgovorilo potrebama, bilo široke javnosti, bilo školske i univerzitetiske nastave, od strane nosioca prava reprodukovanja ili sa njegovim odobrenjem po ceni koja se može uporediti s cenom uobičajenom u pomenutoj zemlji za slična dela, svaki državljanin pomenute zemlje moći će da dobije dozvolu da reprodukuje i objavi to izdanje, po toj ili po nižoj ceni, da bi se odgovorilo potrebama školske i univerzitetiske nastave.

b) Dozvola da se reprodukuje i objavi jedno delo koje je pušteno u promet, kao što je predviđeno i podstavu a), može se takođe dati pod uslovima predviđenim u ovom članu ako, po isteku perioda koji se primenjuje, u dotičnoj zemlji, da bi se odgovorilo potrebama, bilo široke javnosti, bilo školske i univerzitetiske nastave, po ceni koja se može uporediti sa cenom koja se traži u pomenutoj zemlji za slična dela.

3) Period na koji se odnosi stav 2a) i) ovog člana traje sedam godina. Međutim:

i) za dela u kojima se raspravljuju pitanja iz egzaktnih i prirodnih nauka i tehnologije, on će trajati tri godine;

ii) za dela koja pripadaju oblasti maštete, kao što su romani, pesnička, dramska i dramsko-muzička dela, i za knjige o umetnosti, on će trajati sedam godina.

4)a) U slučaju ka se dozvola može dobiti po isteku perioda od tri godine, ona neće moći da se dobiti na osnovu ovog člana pre isteka šestomesečnog roka:

i) računajući od dana kada je molilac ispunio uslove predviđene u članu IV stav 1. ovog aneksa;

ii) ili, ako su identitet i adresa nosioca prava reprodukovanja nepoznati, računajući od dana kada je molilac, kao što je predviđeno u članu IV stav 2. ovog aneksa, pristupio slanju kopija molbe koju je podneo organu nadležnom za izdavanje dozvole.

b) U drugim slučajevima, i ako je član IV stav 2. ovog aneksa u primeni, dozvola neće moći da se izda pre isteka tromesečnog roka, računajući od slanja kopija molbe.

c) Ako je za vreme šestomesečnog ili tromesečnog roka navedenog u podstavovima a) i b) izvršeno puštanje u prodaju, kao što je to predviđeno u stavu 2a) ovog člana, nikakva dozvola se ne može izdati na osnovu ovog člana.

d) Nikakva dozvola se neće izdati ako je autor povukao iz prometa sve primerke izdanja za čije je reprodukovanje i objavljinjanje dozvola tražena.

5) Dozvola da se reproducuje i objavi prevod jednog dela neće se izdati, na osnovu ovog člana, u niže navedenim slučajevima:

i) ako prevod o kome je reč nije objavljen od strane nosioca prava prevođenja ili sa njegovim odobrenjem;

ii) ako prevođenje nije izvršeno na jeziku od opšte upotrebe u zemlji gde je dozvola tražena.

6) Ako su primerci izdanja jednog dela pušteni u prodaju u zemlji navedenoj u stavu 1. ovog člana da bi se odgovorilo potrebama, bilo široke javnosti, bilo školske i univerzitetske nastave, od strane nosioca prava reprodukovanja ili sa njegovim odobrenjem, po ceni koja se može uporediti sa cenom uobičajenom u pomenutoj zemlji za slična dela, svaka dozvola izdata na osnovu ovog člana prestaće da važi ako je to izdanje na istom jeziku a njegov sadržaj u suštini isti kao jezik i sadržaj izdanja objavljenog na osnovu dozvole. Puštanje u promet svih već proizvedenih primeraka pre isteka dozvole moći će se nastaviti dok ne budu iscrpeni.

7)a) Sa izuzetkom podstava b) dela na koja se primenjuje ovaj član su samo dela objavljena u štamprenom obliku ili u svakom drugom sličnom obliku reprodukovanja.

b) Ovaj slučaj se isto tako primenjuje na akustičko-vizuelno reprodukovanje dopuštenih akustičko-vizuelnih fiksiranja, ukoliko oni sačinjavaju ili spajaju zaštićena dela kao i na prevod teksta koji ih prati na jeziku od opšte upotrebe u zemlji gde je dozvola tražena, pošto bude sasvim jasno utvrđeno da su akustičko-vizuelna fiksiranja, o kojima je reč, zamišljena i objavljena samo za školsku i univerzitetsku upotrebu.

Član IV

1) Svaka dozvola navedena u članu II ili članu III ovog aneksa moći će da se df jedino ako molilac, shodno propisima na snazi u dotičnoj zemlji, dokaže da je od nosioca prava tražio odobrenje da prevede i da objavi prevod ili da reproducuje i objavi izdanje, prema slučaju, a nije mogao dobiti njegovo odobrenje, ili, pošto je učinio sve što mu je bila dužnost da učini, nije mogao do njega da dođe. Istovremeno, kad podnosi ovu molbu nosiocu prava, molilac mora o tome izvestiti svaki nacionalni ili međunarodni centar za informacije navedene u stavu 2. ovog člana.

2) Ako molilac nije mogao doći do nosioca prava, on treba da uputi avionskom poštom preporučeno, kopije molbe koju je podneo organu nadležnom za izdavanje dozvole, izdavaču čije se ime nalazi na delu i svakom nacionalnom ili međunarodnom centru za informacije koji je mogao da se označi u saopštenju deponovanom u tom cilju kod generalnog direktora od strane vlade one zemlje u kojoj se pretpostavlja da izdavač ima glavno sedište svoje delatnosti.

3) Ime autora mora biti označeno na svim primercima prevoda ili reprodukovanja obavljenog za vreme važnosti dozvole izdate na osnovu člana II ili člana III ovog aneksa. Naslov dela mora biti stavljen na svim primercima. Ako je reč o prevodu, originalni naslov dela se, u svakom slučaju, mora nalaziti na svim primercima.

4)a) Nijedna dozvola data na osnovu člana II ili člana III ovog aneksa ne može se protegnuti na izvoz primeraka i ona će biti u važnosti samo za objavljinje prevoda ili reprodukovanja, prema slučaju, u okviru teritorije zemlje gde je ta dozvola tražena.

b) Radi primene podstava a), kao izvoz ima se smatrati slanje primeraka sa jedne teritorije u zemlju koja je za ovu teritoriju dala izjavu shodno članu I stav 5. ovog aneksa.

c) Ako jedna vladina ustanova ili svaka druga javna ustanova zemlje koja je, shodno članu II ovog aneksa, dala dozvolu da se izvrši prevod dela na drugi jezik, osim engleskog, španskog ili francuskog, pošalje primerke prevoda objavljenog na osnovu takve dozvole u neku drugu zemlju, takva pošiljka se, u smislu podstava a), neće smatrati kao izvoz, ako su ispunjeni sledeći uslovi:

i) da su lica kojima se pojedini primerci upućuju državljeni zemlje čiji je nadležni organ dao dozvolu, ili organizacije koje grupišu takve državljane;

ii) da se primerci koriste samo za školsku i univerzitetsku upotrebu ili za istraživanja;

iii) da slanje primeraka i njihovo razdavanje licima kojima su namenjeni nema nikakvo lukrativno obeležje;

iv) da je zemlja u koju su primerci poslati zaključila sporazum sa zemljom čiji je nadležni organ izdao dozvolu da bi se njime odobrio prijem ili razdavanje, ili obe ove radnje, i da je vlada ove poslednje zemlje saopštila generalnom direktoru takav sporazum.

5) Svaki primerak objavljen za vreme važenja dozvole izdate na osnovu člana II ili člana III ovog aneksa mora sadržavati naznačenje na pogodnom jeziku, kojim se tačno određuje da se primerak pušta u promet jedino u zemlji ili na teritoriji na koju se primenjuje pomenuta dozvola.

6)a) Na nacionalnom planu preduzeće se potrebne mere da:

i) dozvola dopušta, u korist nosioca prava prevođenja ili reprodukovanja, prema slučaju, pravičnu naknadu, saobraznu skali autorskih naknada koje se redovno plaćaju u slučajevima slobodno ugovorenih dozvola između zainteresovanih u dvema dotičnim zemljama, i

ii) da plaćanje i transfer te naknade budu obezbeđeni; ako postoji nacionalni propis o devizama, nadležni organ uložiće sve napore, pribegavajući međunarodnim mehanizmima, da bi se obezbedio transfer naknade u međunarodno konvertibilnoj valuti ili u njenom ekvivalentu.

b) U okviru nacionalnog zakonodavstva propisaće se potrebne mere da bi se zagarantovao ispravan prevod dela i tačno reprodukovanje izdanja o kome je reč, prema slučaju.

Član V

1)a) Svaka zemlja, ovlašćena da izjavi da će koristiti pravo predviđeno u članu II ovog aneksa može, ako ratifikuje ovaj akt ili mu pristupi, umesto da df takvu izjavu:

i) ako je zemlja na koju se primenjuje član 30. stav 2a) Konvencije, da u smislu tog propisa df izjavu u pogledu prava prevođenja;

ii) ako je zemlja na koju se primenjuje član 30. stav 2a) Konvencije, pa čak i ako nije zemlja van Unije, da df izjavu kao što je predviđeno u odredbi prve rečenice člana 30. stav 2b) Konvencije.

b) U zemlji koja je prestala da se smatra zemljom u razvoju, kao što je navedeno u članu I stav 1. ovog aneksa, izjava data shodno ovom stavu ostaje u važnosti do dana kada ističe rok koji se primenjuje shodno članu I stav 3. ovog aneksa.

c) Nijedna zemlja koja je dala izjavu shodno ovom stavu ne može naknadno koristiti pravo predviđeno u članu II ovog aneksa, čak i onda ako povuče datu izjavu.

2) Sa izuzetkom stava 3. ovog člana, nijedna zemlja koja je koristila pravo predviđeno u članu II ovog aneksa ne može naknadno dati izjavu shodno stavu 1. ovog člana.

3) Svaka zemlja koja je prestala da se smatra zemljom u razvoju, kao što je navedeno u članu I stav 1. ovog aneksa, moći će, najdocnije dve godine pre isteka roka koji se primenjuje shodno članu I stav 3. ovog aneksa, da df izjavu u smislu odredbe prve rečenice člana 30. stav 2b) Konvencije, bez obzira na činjenicu da nije u pitanju zemlja van Unije. Ova izjava dejstvuje od onog dana kad ističe rok koji se primenjuje shodno članu I stav 3. ovog aneksa.

Član VI

1) Svaka zemlja može da izjavi, počev od datuma koji nosi ovaj akt i u svakom trenutku pre nego što bude vezana odredbama čl. 1. do 21. Konvencije, i ovim aneksom:

i) ako je reč o zemlji koja bi, ako bi bila vezana odredbama čl. 1 do 21. Konvencije i ovim aneksom, bila ovlašćena da koristi prava navedena u članu I stav 1. ovog aneksa, koja će primenjivati odredbe člana II ili člana III ovog aneksa, ili i jedne i druge, na dela čija je zemlja porekla zemlja koja, primenom tačke ii) ovog stava, prihvata primenu ovih članova na takva dela ili koja je vezana odredbama čl. 1. do 21. Konvencije i ovim aneksom; jedna takva izjava može se odnositi na član V umesto na član II ovog aneksa.

ii) ako prihvati primenu ovog aneksa na dela čija je zemlja porekla, od strane zemalja koje su dale izjavu na osnovu tačke i) ovog stava ili saopštenja na osnovu člana I ovog aneksa.

2) Svaka izjava, prema stavu 1. ovog člana, mora biti data pismeno i deponovana kod generalnog direktora. Ona dejstvuje od dana deponovanja.

U potvrdu čega, potpisani su, propisno ovlašćeni u tom cilju, potpisali ovaj akt.

Sačinjeno u Parizu, 24. jula 1971. godine.

Bernska konvencija o zaštiti književnih i umetničkih dela

- Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works
- Convention de Berne pour la protection des œuvres littéraires et artistiques

Konvenciju je ratifikovala 131 država (Albanija, Alžir, Argentina, Australija, Austrija, Barbados, Bahami, Bahrein, Belgija, Belorusija, Benin, Bolivija, Bosna i Hercegovina, Bovčana, Brazil, Bugarska, Burkina Faso, Vatikan, Velika Britanija, Venecuela, Gabon, Gambija, Gana, Gvajana, Gvatemala, Gvineja, Gvineja Bisao, Granada, Grčka, Gruzija, Danska, Dominikana, Egipat, Ekvador, Ekvatorijalna Gvineja, Eritreja, Estonija, Zambija, Zelenortska ostrva, Zimbabve, Izrael, Indija, Indonezija, Irska, Island, Italija, Jamajka, Japan, Jugoslavija, Južna Afrika, Kamerun, Kanada, Kenija, Kina, Kipar, Kolumbija, Kongo, Kongo (DR), Koreja (R), Kostarika, Kuba, Lesoto, Letonija, Liban, Liberija, Libija, Litvanija, Lihtenštajn, Luksemburg, Madagaskar, Mađarska, Makedonija, Malavi, Malezija, Mali, Malta, Maroko, Mauritanija, Mauricijus, Meksiko, Monako, Mongolija, Moldavija, Namibija, Nemačka, Niger, Nigerija, Novi Zeland, Norveška, Obala Slonovače, Pakistan, Panama, Paragvaj, Peru, Poljska, Portugalija, Ruanda, Rumunija, Ruska Federacija, SAD, Salvador, Santa Lučija, Senegal, Sent Vinsent i Grenadini, Sent Kits i Nevis, Slovačka, Slovenija, Surinam, Tajland, Tanzanija, Togo, Trinidad i Tobago, Tunis, Turska, Ukrajina, Urugvaj, Filipini, Finska, Fidži, Francuska, Haiti, Holandija, Honduras, Hrvatska, Centralno Afrička Republika, Čad, Češka Republika, Švajcarska, Švedska, Španija i Šri Lanka).

Jugoslavija je članica Konvencije od 17. juna 1930. godine. Konvencija je objavljena u "Službenom listu SFRJ", br. 15/75